

**KRAJOWA RADA KURATORÓW
WARSZAWA**

00-950 Warszawa, Al. Ujazdowskie 11
e-mail: krajowarada.kuratorow@o2.pl
tel. 603 294 416, 730 492 900, 695 923 808

Warszawa, 22 lipca 2020 roku

KRK 26/V/2020

**Pani
dr Anna Dalkowska
Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Sprawiedliwości**

Krajowa Rada Kuratorów działając na zasadach określonych art. 46 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku o kuratorach sądowych (t.j. Dz.U. z 2020, poz. 167), jako ustawowy reprezentant kuratorów sądowych, uprzejmie przedkłada opracowanie Komisji Monitorowania warunków pracy, płacy i obciążeń obowiązkami, sporządzone w oparciu o badanie ankietowe, na temat realizacji obowiązków pracodawcy wobec grupy zawodowych kuratorów sądowych.

Wyrażamy nadzieję, że przedstawione w nim zagadnienia wzbudzą zainteresowanie Pani Minister, jak również staną się przedmiotem analizy merytorycznych komórek organizacyjnych Ministerstwa Sprawiedliwości. Opracowanie to wpisuje się zresztą w tematykę prac, które były prowadzone przez Departament Nadzoru Administracyjnego w Ministerstwie Sprawiedliwości w odniesieniu do zapewnienia kuratorom sądowym środków ochrony indywidualnej, odzieży i obuwia ochronnego (ewentualnie realizacji tego obowiązku pracodawcy w formie ekwiwalentu pieniężnego za używanie własnej odzieży i obuwia, a także ich prania i konserwacji), a których efektem było stanowisko z 24 czerwca 2020 roku, oznaczone DNA-VI.5050.22.2020.

Krajowa Rada Kuratorów stoi na stanowisku, że choć wyrażona przez Departament Nadzoru Administracyjnego teza o tym, że kwestia ustalenia zasad przydziału środków ochrony osobistej przez pracodawcę powinna być realizowana na poziomie sądów rejonowych, w których kuratorzy sądowi wykonują obowiązki służbowe, to brak jest przeszkód dla wydania przez Ministerstwo Sprawiedliwości stosowanych rekomendacji w celu ujednoczenia tych zasad, w odniesieniu do całej grupy zawodowej w skali kraju.

Choć stanowisko pracy zawodowego kuratora sądowego, rozumiane przede wszystkim jako teren, w którym wykonuje on obowiązki służbowe w środowisku podopiecznych, może nieznacznie różnić się ze względu na uwarunkowania związane

z klimatem czy ukształtowaniem terenu, to nie ma to znaczenia dla zasadniczej części jego specyfiki determinowanej terenowo- biurowym charakterem wykonywanych czynności. Nie ulega bowiem wątpliwości, że zawodowi kuratorzy sądowi wykonują swoje obowiązki przede wszystkim w środowisku podopiecznych, co wyraźnie określone zostało zarówno w art. 3, jak i w art. 13 ust. 2 *ustawy o kuratorach sądowych*, a nieodłączonymi atrybutami w pracy kuratora sądowego są mobilność i elastyczność w kontaktach z osobami oraz instytucjami.

Zatem stałymi elementami stanowiska pracy każdego kuratora zawodowego, niezależnymi od położenia geograficznego sądu i ukształtowania terenu są:

- konieczność pokonywania znacznych dystansów zarówno pieszo, jak i z wykorzystaniem środków lokomocji (także prywatnych),
- wykonywanie czynności w zmiennych warunkach atmosferycznych (upał, mróz, opady),
- praca ze sprawcami przestępstw, osobami przemocowymi, agresywnymi, o niskiej kontroli emocji, uzależnionymi od alkoholu lub substancji psychoaktywnych, dotkniętymi deficytami intelektualnymi, zaburzeniami osobowości, zaburzeniami i chorobami psychicznymi lub innego rodzaju dysfunkcjami, w ich naturalnym środowisku, miejscu zamieszkania lub pobytu,
- przebywanie w miejscach o obniżonych standardach higienicznych, przepełnionych dymem tytoniowym, zagrzybionych, zawilgoconych, zatęchłych, stanowiących habitat także dla insektów, pasożytów, gryzoni, zróżnicowanej flory bakteryjnej i wirusów (miejscach bytowania osób bezdomnych, „*meliny*”, rudery, stare kamienice, pomieszczenia gospodarcze, komórki, chlewy zaadaptowanych do celów mieszkalnych, itp.).

Czynniki te powodują zwiększone ryzyko występowania różnorodnych zagrożeń, które wymagają zabezpieczenia kuratora zawodowego w zróżnicowane środki ochrony, jak również determinują zwiększone zużycie odzieży i obuwia poprzez ich bardziej intensywną eksploatację, zabrudzenie lub przemoczenie, a docelowo doprowadzenie do szybszego ich zniszczenia. Okoliczności te zatem nie będą miały charakteru incydentalnego zdarzenia, które jednorazowo skutkowało będzie nieodwracalnym zniszczeniem odzieży wierzchniej lub obuwia, ale bardziej ekspozycji na różne czynniki i zdarzenia w dłuższym przedziale czasowym.

W tym kontekście abstrakcyjne, a nawet nieco absurdalne, wydaje się być założenie, iż kurator sądowy każdorazowo miałby dokonywać sformalizowanego zgłoszenia nieznacznego nawet zabrudzenia odzieży sadzą, olejem, czy inną materią lub wydzieliną organiczną, bądź substancją chemiczną, do którego doszło w trakcie wykonywania czynności służbowych lub w związku z ich wykonywaniem.

Nie ukrywamy także, iż tyleż zaskakująca, co niezrozumiała jest sugestia konieczności podjęcia prac nad opracowaniem wzoru „*roboczego umundurowania*” kuratorów sądowych. Element ten może przyczynić się wyłącznie do pogłębienia efektu

dystansu społecznego, utrudnić kuratorowi nawiązywanie relacji z osobami z lokalnego środowiska i pozyskiwanie od nich informacji. Już sam fakt zbierania informacji dla potrzeb sądu utrudnia ich pozyskiwanie ze względu na obawy rozmówców przed ewentualnym powołaniem w charakterze świadka lub retorsjami ze strony osób, na temat których się wypowiadały, a ewentualne wyróżnienie kuratora sądowego ubiorem tylko efekt ten spotęguje. Poza tym wyeliminuje możliwość podejmowania przez kuratora czynności incognito- obserwacji oraz rozmów w takiej formule, co znacząco ograniczy jego warsztat pracy.

Ze względu na powyżej wskazane okoliczności forma ekwiwalentu wydaje się być najbardziej przyjazna zarówno dla pracownika, jak i pracodawcy. Pozwala ona na dokonanie przez pracownika zakupu odzieży i obuwia, które są dostosowane do jego gabarytów, a w części pozwala uwzględnić także jego indywidualne upodobania i gusta estetyczne, przy jednoczesnym spełnieniu norm i wymagań określonych przez pracodawcę. Poza tym przenosi również na pracownika dbałość o pranie tej odzieży, który to element mógłby być trudny do przeprowadzenia przez pracodawcę, ze względów logistycznych, w jednostce organizacyjnej o takim profilu działania jaką charakteryzuje się sąd.

Dlatego też, zwracamy się z uprzejmą prośbą o rozważenie możliwości opracowania i wdrożenia, wspomnianych na wstępie, ujednoliconych rekomendacji dotyczących środków ochrony, odzieży i obuwia dla kuratorów sądowych. Deklarujemy przy tym gotowość do współpracy, w tym ewentualnych konsultacji, uzgodnień i ustaleń.

Z wyrazami szacunku,

Krajowa Rada Kuratorów
00-950 Warszawa, al. Słazdowskie 11

Grzegorz Kozem
Przewodniczący

Do wiadomości:

Pan Paweł Zwolak- Dyrektor Departamentu Nadzoru Administracyjnego w MS

Załączniki:

Załącznik nr 1- Opracowanie KMWPPiOO KRK *Realizacja obowiązków pracodawcy wobec grupy zawodowych kuratorów sądowych.*